FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT PHILIPPE LÉGER

fremsat den 2. april 1998 *

1. Ved stævning registreret på Domstolens Justitskontor den 30. maj 1997 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 189, stk. 3, og artikel 4 i Rådets direktiv 84/156/EØF af 8. marts 1984 om grænseværdier og kvalitetsmålsætninger for udledninger af kviksølv fra andre sektorer end elektrolyse af alkalichlorider [1] (herefter »direktivet«), idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget alle de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for at gennemføre direktivet i den nationale retsorden.

2. I henhold til direktivets artikel 4, stk. 1, skal medlemsstaterne opstille særlige programmer for kviksølvudledninger, som hidrører fra andre kilder end industrielle anlæg, og for hvilke de i artikel 3 fastsatte emissionsnormer ikke kan anvendes i praksis. Desuden skal de særlige programmer ifølge direktivets artikel 4, stk. 3, finde anvendelse fra den 1. juli 1989 og meddeles Kommissionen.

3. I overensstemmelse med direktivets artikel 7, stk. 1, skulle medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet inden for en frist på to år efter dets meddelelse. De skulle straks underrette Kommissionen herom.

4. Da Kommissionen den 18. juni 1993 ikke havde modtaget nogen meddelelse fra den portugisiske regering om et eller flere af de i direktivets artikel 4 omhandlede programmer, sendte den en åbningsskrivelse til Den Portugisiske Republik, hvori den opfordrede denne til at fremsætte sine bemærkninger til opfyldelsen af dens forpligtelser i henhold til direktivet inden for en frist på to måneder.

5. Den 6. januar 1994 svarede den portugisiske regering på åbningsskrivelsen idet den forklarede, at der ikke var påvist nogen enhed på portugisisk område, som foretog udledning af kviksølv inden for andre sektorer end elektrolyse af alkalichlorider. På denne baggrund havde der ikke kunnet konstateres udledning af eller forurening med kviksølv. Den Portugisiske Republik gjorde således gældende, at forpligtelsen til at opstille de i artikel 4 foreskrevne programmer ikke var relevant for Den Portugisiske Republik.

* Originalsprog: fransk.

1 — EFT L 74, s. 49.

6. Idet Kommissionen ikke var overbevist om rigtigheden af Den Portugisiske Republiks bemærkninger, sendte den ved skrivelse af 25. oktober 1995 en begrundet udtalelse til den, hvori den anmodede Den Portugisiske Republik om at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet inden to måneder efter udtalelsens meddelelse.

7. Den 18. juli 1996 reagerede Den Portugisiske Republik herpå, idet den oplyste, at den anerkendte nødvendigheden såvel som den hastende karakter af at iværksætte de omtalte programmer, men at gennemførelsen af dem havde vist sig at være særlig vanskelig på grund af problemerne med at identificere de mange og forskelligartede kilder. Den tilføjede imidlertid, at den bestræbte sig på hurtigst muligt at efterkomme kravene i direktivet, og at den ville give Kommissionen meddelelse om udfaldet af sine bestræbelser.

8. Da Kommissionen ikke modtog nogen anden oplysning fra den portugisiske regering, som gav den grundlag for at slutte, at Den Portugisiske Republik siden da havde opfyldt sine forpligtelser i henhold til direktivet, besluttede den at anlægge nærværende sag.

9. I sit svarskrift bestrider den portugisiske regering ikke det påståede traktatbrud, men gør gældende, at den er stødt på alvorlige praktiske vanskeligheder under opstillingen af de særlige programmer i henhold til direktivets artikel 4. På denne baggrund foreslår den Domstolen at udsætte afgørelsen i sagen, indtil gennemførelsen er afsluttet.

10. Kommissionen har meddelt Domstolen, at den ikke vil afgive replik vedrørende dette svarskrift.

11. Med hensyn til anmodningen om udsættelse må det fastslås, at den portugisiske regering først har gjort rede for de praktiske vanskeligheder, den er stødt på i forbindelse med foranstaltningerne til gennemførelse af direktivet, efter udløbet af den fastsatte frist for vedtagelsen af gennemførelsesforanstaltningerne, dvs. på et tidspunkt, hvor direktivet var trådt i kraft. I et sådant tilfælde — hvor direktivet allerede er udstedt og trådt i kraft — er det min opfattelse, at en sådan argumentation retlig set hverken kan udskyde eller juridisk retfærdiggøre det traktatbrud, som skyldes den manglende gennemførelse, idet en medlemsstat ellers med lethed kunne unddrage sig forpligtelsen til at gennemføre et direktiv inden for fristen ved at henvise til sådanne påståede eller faktiske vanskeligheder [2].

12. Endvidere skal det understreges, at Den Portugisiske Republik ikke bestrider, at de nødvendige foranstaltninger til gennemfø-

2 — Se herti dom af 16.9.1997, sag C-139/96, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 4845, og punkt 12 i mit forslag til afgørelse fremsat den 16.12.1997 i sag C-344/96, dom af 12.3.1998, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 1165.

relse af direktivet i national ret ikke er truffet inden for den i direktivet fastsatte frist.

13. På denne baggrund må der gives Kommissionen medhold i dens påstande, og det må fastslås, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktivets artikel 4, idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet. I overensstemmelse med artikel 69, stk. 2, i Domstolens procesreglement bør Den Portugisiske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Forslag til afgørelse

14. På denne baggrund skal jeg foreslå Domstolen at

1) fastslå, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 4 i Rådets direktiv 84/156/EØF af 8. marts 1984 om grænseværdier og kvalitetsmålsætninger for udledninger af kviksølv fra andre sektorer end elektrolyse af alkalichlorider, idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget alle de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for at gennemføre direktivet i national ret

2) pålægge Den Portugisiske Republik at betale sagens omkostninger.